

BESTSELERIS NR. 1 PRANCŪZIJOJE

GUILLAUME
MUSSO
DABARTIES AKIMIRKA

baltos lankos

GUILLAUME **MUSSO**

DABARTIES AKIMIRKA

Romanas

Iš prancūzų kalbos vertė Donata Pleskevičienė

baltos lankos

Dvidešimt keturi vėjai

Saulė buvo ten, mirštanti virš bedugnės.

Victor HUGO

I.

Mano venomis tekėjo ledinis kraujas.

Megztinio rankove nuvaliau aprasojusius langus. Dar nebuvo nė ketvirtos po pietų, o lauke jau beveik sutemo. Langus be perstojo pliekė iš niūraus dangaus pilantis lietus. Stūgavo vėjas. Jis šokdino viską: linko medžių kamienai, valso sukury suposi elektros laidai, drebėjo langų rėmai. Girgždėjo metalinės sūpuoklės, ir šaižios jų aimanos panėšėjo į vaikų verksmą.

Man reikėjo sušilti. Prie židinio gulėjo prakurų ir malkų. Užkūriau ugnį ir išsiviriau dar vieną puodelį kavos. Po tiek užgriuvusių prisipažinimų jaučiausi sutrikęs. Greičiausiai mano senelis ne nuskendo prie Meino įlankos krantų, o pabėgo, palikęs savo žmoną ir sūnų. Bet kodėl? Be abejo, niekas nėra apsaugotas nuo beprotybės ar netikėtos meilės, bet toks elgesys neturėjo nieko bendro su tuo, ką žmonės kalbėjo apie Salivaną Kostelo.

Airijos imigrantų sūnus sunkiai dirbo, kad priartėtų prie amerikietiškosios svajonės. Kodėl vieną rudens dieną jis ėmė ir išgaravo, staiga nutraukdamas ryšius su visu susikurtu gyvenimu? Kokias gėdingas ir baisias paslaptis jis slėpė slapčiausiuose

savo sielos užkaboriuose? Ką jis veikė nuo 1954-ųjų rudens iki 1958-ųjų pabaigos? Ir, svarbiausia, ar yra bent menkiausia galimybė, kad šiandien jis tebėra gyvas?

Staiga suvokiau, kad šie klausimai negali likti be atsakymų.

2.

Nepaisydamas lietaus, nuėjau į pastogę prie namelio. Atidaręs duris, tarp panaudotų ir aprūdijusių įrankių radau naujutėlaitį kūjį, ant kurio tebebuvo priklijuota etiketė su „Home Depot“^{*} logotipu. Tai buvo vokiškas modelis su medine rankena ir metaline dalimi, pagaminta iš specialaus vario ir berilio lydinio. Mano tėvas, matyt, jį pirko neseniai. Visai neseniai... Žinoma, galvodamas apie mane.

Pajutau, kaip užsiveria spąstai.

Negalvodamas stvėriau kūjį, ten buvusį seną kaltą ir laužtuvą. Iš pastogės nuėjau į namelį, paskui į koridorių. Rūsio dangtis tebebuvo atdaras. Su visais įrankiais nulipau laiptais ir uždegiau šviesą.

Dar turėjau galimybę apsisukti. Galėjau išsikviesti taksį, kad nuvežtų mane į stotį ir traukiniu grįžčiau į Bostoną. Galėjau nekilnojamojo turto agento paprašyti išnuomoti „Dvidešimt keturių vėjų“ švyturį. Vasarą Naujojoje Anglijoje tokių namų nuoma siekia ne vieną tūkstantį dolerių per mėnesį. Būčiau užsitikrinęs nuolatines pajamas ir toliau ramiai sau gyvenęs.

Bet koks buvo tas gyvenimas?

Išskyrus darbą, tuščias ir beprasmis. Nepalaikiau jokių ryšių. Neturėjau ką mylėti.

* Didžiulis statybos prekių parduotuvių tinklas JAV.

Sumirksėjau. Iš praeities išplaukė vienas vaizdas. Man penkeri. Mano baltapūkė galva pasukta į tėvą, kuris leido man nukristi ant grindų. Jaučiuosi it stabo ištiktas.

– Gyvenime niekuo negali pasitikėti, supratai, Arturai? Niekuo! Net savo tėvu!

Šis palikimas buvo užnuodyta dovana, pinklės į kurias Frankas mane įviliojo. Tėvas neturėjo drąsos pats atidaryti durų. Pabūgo sulaužyti seniai duotą pažadą. Bet prieš mirdamas norėjo, kad kas nors tai padarytų už jį.

Ir tai buvau aš.

3.

Nusibraukiau nuo kaktos prakaito lašus. Šioje pastato dalyje tvyrojo slogi šiluma. Oras buvo retas ir troškus tartum laivo variklių skyriuje.

Atsiraitojau rankoves ir abiem rankomis pakėliau kūjį virš galvos, kad smūgis būtų kuo stipresnis. Paskui tvojau į pažymėto kryžiaus vidurį.

Prisimerkęs, kad apsisaugočiau nuo lekiančių skeveldrų ir dulkių, trenkiau antrą kartą, paskui trečią.

Ketvirtą kartą dar energingiau pakėliau kūjį. Smogiau netiksliai: kūjis prakiurdė du vamzdžius palubėje. Ant manęs šliūkštelėjo ledinis vanduo, bet nieko nelaukęs atidariau vandens skaitiklio dėžutę ir sustabdžiau potvynį.

„Prakeikimas!“

Buvau permirkęs nuo galvos iki kojų. Gelsvos spalvos ledinis vanduo trenkė pelėsiams. Skubiai nusivilkau marškinius ir kelnes. Sveikas protas liepė eiti persirengti, bet kambaryje buvo karšta, o aš degiau noru sužinoti, kas slepiasi už durų, todėl tęsiau pradėtą darbą.

Atrodė akivaizdu – tik nežinau, dėl kokių priežasčių, – kad švyturys gavo tokį pavadinimą dėl šios rožės. Susijaudinęs pabandžiau atidaryti duris, bet rankena nepajudėjo, tarsi būtų užrūdijusi. Paspaudžiau stipriau, tačiau ji liko mano rankoje. Prisiminiau įrankius, kuriuos atsinešiau, ir paėmiau metalinį kaltą. Smailesnį galą įkišau į durų sandūrą, kad jį panaudočiau kaip laužtuvą. Iš visų jėgų užguliau svirtį, kol pasigirdo trakstelėjimas. Užraktas pasidavė.

4.

Uždegiau žibintuvėlį. Šokinėjančia širdimi pastūmiau metalinį skydą. Sunkiai verdamasis, jis gremžė žemę. Nukreipiau lemputę į vidų. Šviesos pluoštas apšvietė kambarį, panašų į tą, apie kurį pasakojo tėvas: nė dešimties kvadratinų metrų nesiekianti patalpa su asla ir keturiomis netašyto akmens sienomis. Jaučiau, kaip smilkiniuose tvinksi kraujas. Atsargiai įėjau į kambarį, apšviesdamas kiekvieną kampą. Iš pirmo žvilgsnio viduje buvo tuščia. Plūktinės grindys atrodė netvirtos. Jaučiausi tartum klampočiau per purvą. Atidžiau apžiūrėjau sienas: ant jų nematyti jokių užrašų.

„Nejau viskas veltui?“

Ar Frankas man kalbėjo niekus? Ar jo susitikimas Kennedžio oro uoste su tėvu iš tiesų įvyko, ar jam prisisapnavo? Kodėl jis apie švyturį pasakojo tokias istorijas, jei jos tėra kliedesiai?

Mintyse sukantis šiems klausimams, staiga kambaryje padvelkė stiprus ir šaltas vėjas. Iš netikėtumo išmečiau žibintuvėlį. Kai pasilenkiau jo paimti, pamačiau duris už manęs užsiveriant.

Atsidūręs tamsoje atsilenkiau ir ištiesiau ranką, norėdamas jas atidaryti, bet mano kūnas sustingo, tarsi būtų virtęs ledo statula. Ausyse užė kraujas.

Aš sušukau. Paskui ausų būgnelius ėmė plėšti siurbimo garsas, kol galiausiai apsvaigau ir pajutau, kaip žemė slysta man iš po kojų.